

Bouwen in Bussum

Bussum (en de rest van het Gooi) was omstreeks de vorige eeuwwisseling een walhalla voor architecten en aannemers. De spoorlijn had het Gooi bereikbaar gemaakt voor forenzen en de vermogende Amsterdammers stonden in de rij om hier een perceel te kopen en er een villa op te laten bouwen. Je hoeft maar door het Spiegel te lopen om te beseffen om wat voor kapitale panden het ging. En bedenk dan dat sindsdien heel wat percelen zijn verkaveld en flink in omvang zijn teruggebracht. In het vorige nummer van *Bussums Historisch Tijdschrift* bestedden we aandacht aan de verschillende bouwstijlen die zo'n eeuw geleden in de mode waren, met als hoogtepunt de Jugendstil, die de Wereldtentoonstelling van 1900 in Parijs beheerste en die ook tot Bussum doordrong, onder andere in het werk van Willem Wiggers de Vries. In de praktijk buitelden in de decennia voor en na de eeuwwisseling de verschillende stijlen over elkaar heen en gingen de Bussumse architecten vaak eclectisch te werk, ongetwijfeld ook onder druk van (de smaak van) hun opdrachtgevers.

In dit nummer komen de architecten zelf aan bod. Bij ons onderzoek naar die architecten stuiten we op het probleem dat de meeste architecten hun sporen vooral hebben nagelaten in hun bouwwerken. Van en over henzelf ontbreekt vaak (bijna) ieder spoor. Dat geldt nog meer voor de grotere en kleinere aannemers die al die bouwwerken tot stand hebben gebracht. Dat gebeurde overigens vaak in een verrassend hoog tempo. Zo werd de eerste steen voor het oude Raadhuis aan de Brinklaan gelegd

op 16 augustus 1884, terwijl het gebouw op 7 mei 1885 in gebruik werd genomen. De eerste steen voor de Gooische HBS werd gelegd op 21 januari 1911, waarna de school al in september van dat jaar haar deuren opende voor de eerste leerlingen!

De groei van Bussum kwam niet alleen tot uitdrukking in villa's en villawijken, maar ook in openbare gebouwen, zoals het al genoemde Raadhuis uit 1885 en de verschillende openbare scholen: de Koning Willemschool (1886), de Koningin Wilhelminaschool (1899) en de Prins Hendrikschool (1905). In de eerste decennia van de 20ste eeuw werd eindelijk ook voor de gewone mensen (lees de arbeiders) gebouwd. Zo ontstonden door toedoen van de juist opgerichte woningbouwverenigingen het Sint Josephpark (vanaf 1913) en de Godelindebuurt (vanaf 1918).

Maar we beperken ons in dit nummer niet tot het (verre) verleden. En niet alleen tot bouwen: er werd ook afgebroken. Zie het relaas over het Centrumplan uit de woelige jaren zeventig en dat over de teloorgang van Studio Irene uit de jaren tachtig. Zelfs het jongste verleden ontsnapt niet aan onze aandacht: zie het artikel over het project Landstraat Noord uit 2004.

In al die huizen werd en wordt ook gewoond. Vandaar ook een portret van een van de beroemdste Bussumers, Jan des Bouvrie – 'de man die Nederland leerde wonen'.

De redactie